

5. Sınıf Temel Dini Bilgiler İHO

1. Ünite İslam'a Giriş

- **Din:** Yüce Allah'ın peygamberleri aracılığıyla insanlara bildirdiği, akıllı kimseleri kendi istekleriyle iyilik yapmaya yönelterek dünya ve ahiret mutluluğuna ulaştıran ilkelere din denmiştir.
- **Al-i İmran Suresi 9. Ayet Meali:** " Allah nezdinde hak din İslam'dır..."

→ İslam'ın Temel Özellikleri

1. İslam Tevhid Dinidir.
2. İslam Akla Önem Verir.
3. İslam Barış Dinidir.
4. İslam Sevgi Dinidir.
5. İslam Evrensel Dindir.
6. İslam Kolaylık Ve Aşırılıklardan Uzaktır.
7. İslam Dünya Ve Ahiret Dinidir.
8. İslam Fitrat Dinidir.

→ İslam'ın Temel Özellikleri

1. İslam Tevhid Dinidir.

- **Tevhid:** Sözlükte birlemek, bir şeyin bir ve tek olduğunu kabul etmek anlamına gelir. Dinimizde ise tevhid Allah'ın varlığına ve tek olduğuna iman etmektir.
- **İhlâs suresi, 1. Ayet Meali:** "De ki: O, Allah birdir."
- **Enbiyâ suresi, 22. Ayet Meali:** "Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka tanrılar bulunsaydı, yer ve gök, (bunların nizamı) kesinlikle bozulup gitmişti..."

2. İslam Akla Önem Verir.

- Bizi diğer canlılardan ayıran en önemli özellik ve fark akıldır.
- Allah Kur'an-ı Kerim'de biz insanlara düşünüp öğüt almamız için düşünmeyi tavsiye ediyor.
- **Bakara suresi, 242. Ayeti Meali:** "Allah size işte böylece ayetlerini açıklar ki düşünüp hakikati anlayasınız."
- **Peygamberimiz (S.A.) şöyle buyurdu:** "İlim öğrenmek, kadın ve erkek her Müslümana farzdır."

3. İslam Barış Dinidir.

- Allah Kur'an-ı Kerim'de "...Yeryüzünde bozgunculuk yapmayın..."¹ buyurarak bütün kötü davranışlardan kaçınmamızı emretmiştir.
- Allah Kullarının savaşmalarını istemediği için Kur'an-ı Kerim'de "... Hep birden barışa girin..."² buyurmaktadır.
- Yine Kur'an-ı Kerim'de Allah "... Kardeşlerinizin arasını düzeltin..." buyurarak insanlar arasında barış ve dostluğa önem verdiğini anlıyoruz.

4. İslam Sevgi Dinidir.

- Allah Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "...aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O'nun (Allah'ın varlığının ve kudretinin) delillerindedir..."³
- Peygamber efendimiz (S.A.) şöyle buyurdu: "İman etmedikçe cennete giremezsiniz. Bir birinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız." Hadisi de İslam'ın sevgi dini olduğunu göstermektedir.
- Yine Allah Kur'an-ı Kerim'de " Müminler ancak kardeşirler..."
- Peygamber efendimi şöyle buyurdu: "Bir Müslümanın, kardeşiyle üç günden fazla küs durması helal olmaz." Buyurarak aramızda sevgiyi yaymamız gerektiğini bize anlatmıştır.

5. İslam Evrensel Dindir.

- Allah Kur'an-ı Kerim'de Peygamberimizin tüm insanlığa gönderildiğini şu ayet mealinde anlatmaktadır; "Biz seni bütün insanlara ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik..."⁴
- Peygamber efendimiz (S.A.) bir hadisinde şöyle buyurdu: "Şüphesiz ben, Allah'ın, tüm in sanlığa gönderdiği peygamberiyim. Bütün insanları uyarmak ... için gönderildim."

¹ A'râf suresi, 85. Ayet Meali.

² Bakara Suresi 208. Ayet Meali.

³ Rum Suresi 21. Ayet Meali.

⁴ Sebe Suresi 28. Ayet Meali.

→ İslam'ın evrenselliğinin üç anlamı vardır:

1. İslam'ın kuralları kıyamete kadar tüm zamanlar için geçerlidir.
2. İslam, dünyanın her yerinde geçerli ve ilkeleri uygulanabilen ilahî dindir.
3. İslam, dünyanın her yerinde yaşayanlara hitap eder.

6. İslam Kolaylık Ve Aşırılıklardan Uzaktır.

- Allah kullarına gücünün yetmeyeceğiyle zorluk yaratmayacağını şu ayet mealinden rahatlık ile anlıyoruz. Bakara suresi 286. Ayet : **“Allah her şahsı, ancak gücünün yettiği ölçüde mükellef kılar...”**
- Peygamber efendimiz (S.A.) şöyle buyurdu: **“Bu din kolaylıktır. Kimse (aşırı gayretle) dini geçmeye çalışmasın (güç yetiremeyeceği işleri yapmaya kalkışmasın)...”**
- Peygamberimiz(S.A.) şöyle buyurdu: **“Yolculukta oruç tutmak iyi Müslüman olmak demek değildir. Allah'ın sizin için tanıdığı kolaylık ruhsatını kabul edin ve yolculukta oruç tutmayın.”**

7. İslam Dünya Ve Ahiret Dinidir.

- Allah Kasas suresi 77. Ayette Allah dünya ve ahiret dengesini gözetmemizi şöyle anlatmaktadır; **“Allah'ın sana verdiğinden (onun yolunda harcayarak) ahiret yurdunu iste ama dünyadan da nasibini unutma...”**
- Peygamber efendimiz (S.A.) bu konuyla ilgili şöyle buyurdu: **“İnsanların himmet (çalışkanlık ve gayret) yönüyle en ulusu, hem dünya işine hem de ahiret işine gayret gösteren mümindir.”**

8. İslam Fitrat Dinidir.

- ★ → **Fitrat:** İnsanın İslam'ı kabullenmeye yatkın olarak yaratılmasıdır.
- Allah Kur'an-ı Kerim'de Fitrat ile ilgili **“Yüzünü doğru bir din olarak İslam'a, insanların fitratına uygun olan dine çevir.” (Rûm suresi, 45. ayet.)** buyrulmuştur.
- Peygamber efendimiz (S.A.) şöyle buyurdu: **“Her insan fitrat üzere (Allah'ın varlığını ve birliğini kabule eğilimli olarak) dünyaya gelir.”**

İslam Ve Evren:

- Evren ve içindekiler insanlar için yaratılmıştır. Kur'an-ı Kerim'de bu konu şöyle açıklanır: **“O, yerde ne varsa hepsini sizin için yarattı. Sonra gökyüzüne yöneldi, onu da yedi kat olarak yaratıp düzenledi. O, her şeyi hakkıyla bilendir.” (Bakara suresi, 29. ayet.)**

İslam Ve Hayatımız

- Kur'an-ı Kerim'de insanların dünya hayatında uyarılmadıkça sorumlu olmadıklarını şu ayette açıklamaktadır; **“...Biz, bir peygamber göndermedikçe (kimseye) azap edecek değiliz.” (İsrâ suresi, 15. ayet.)**
- **Toplumsal kurallar:** Toplum içinde nasıl davranılacağı, nelere uyulması gerektiğini belirleyen Allah'ın koyduğu kurallardır. Aile düzeni, sosyal ilişkiler, temel hak ve özgürlükler, topluma zarar veren alışkanlık ve yasaklar bu kapsama girer.
- **Ekonomik kurallar:** Mal edinme ve harcama biçimi de insanın önemli sorumluluk alanlarından. Dinimiz **Rüşvet ve faizle** mal kazanmanın haram olduğunu bildiren, kazanılan mallardan **zekât ve sadaka** verilmesini emredildiğini Kur'an-ı Kerim ayetlerinde açıklamıştır.
- Peygamberimiz şöyle buyurur: **“Bu çarşı ve pazarlarda ticaretin içerisine boş söz ve yalan karışabilir. Bu sebeple ticaretinizi sadaka vererek temizleyin.”**
- **Günlük hayatla ilgili kurallar:** Gündelik yaşamda sıradan gibi görünen ancak sürekli tekrar edilmesi açısından insan hayatında çokça yer alan davranışlar vardır.
- Peygamberimiz (S.A.) hangi davranışların Allah katında daha değerli olduğunu soran birisine şunları tavsiye etmiştir. **“Başkalarına yemek yedirirsin, tanıdık-tanımadık kiminle karşılaşırsan selam verirsin.”**